

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 1327198
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

7/41491 GK 106
7/45092 GK 155
7/45261 GK 160
7/45263 GK 160
12 Temmuz 2021
7/45347 GK 163
7/45348 GK 163

.../.../2021

7/45349 GK 163

7/45346 GK 167

7/46138 - 46145 GK 16

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

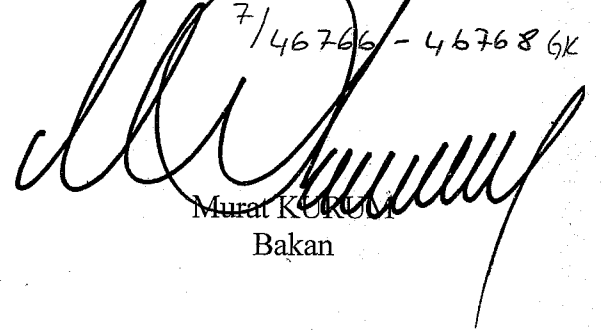
7/46288 - 46291 GK 1

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

7/46488 - 46489 GK 17

7/46628 - 46629 GK 1

7/46766 - 46768 GK

Murat KURBAN
Bakan

7/43965 GK 137

7/44313 - 7/44314 GK 142

EK:

-Liste (7 Adet, 10 Sayfa)

-Cevap Yazısı (121 Adet, 247 Sayfa)

7/44642 GK 151

7/44885 GK 151

7/44971 GK 154

7/45152 GK 159

7/45257 - 45258 GK 160

7/45464 GK 164

7/45628 - 45629 GK 167

7/45842 - 45854 GK 168

7/45873 GK 168

7/46137 GK 169

7/46418 - 46421 GK 172

7/46941 GK 178

T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

**ANKARA MİLLETVEKİLİ
SAYIN TEKİN BİNGÖL'ÜN
TBMM 7/45347 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

2019 yılında Çankırı ili Kızılırmak ilçesi sınırları içerisinde ve Kızılırmak Nehri üzerine inşa edilen Tımarlı HES Projesi'nin bölge halkı ve yöre tarımsal üretimine olumsuz etkileri katlanarak artmaktadır. HES projesi ve bölgeye etkilerine ilişkin bakanlık çalışmaları hakkında tarafımın 31.03.2021 tarihli soru önergesi, Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanlığından 02.04.2021 tarihli onay ve 30799 sayı ile Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'a iletilmiştir. TBMM İçtüzüğü'nün "Bilgi Edinme ve Denetim Yolları" başlıklı Altıncı Kısım'da yer alan "Yazılı sorunun cevabı" başlığı altındaki Madde 99'da "Yazılı sorular, Cumhurbaşkanlığı yardımcıları veya bakan tarafından gönderildiği tarihten itibaren en geç on beş gün içinde cevaplandırılır" hükmü yer almaktadır. İçtüzük'teki açık süre şartlarına karşın Bakan Kurum'a iletilen soru önergesi geçen 45 gün içinde yanıtlanmamıştır. 16.05.2021 tarihinde ise Çankırı'nın Kızılırmak ilçesinde Tımarlı HES'e su taşıyan kanal duvarının çökmesi sonucu yaklaşık 300 dönüm tarım arazisi ve 2 bin dönüm mera sular altında kalmış, tarımla geçinen bölge halkı ürün ekim sürecine hazırlanırken ciddi mağduriyetler yaşamıştır.

Bu bağlamda,

1- Tımarlı HES Projesi'nin Çevresel Etki Değerlendirmesi raporuna göre santrali inşa eden ile işleten firmaların sorumlulukları ve taahhütleri nelerdir?

2- Tımarlı HES Projesi'ne yönelik bakanlığınız tarafından inşa sürecinden başlayarak kaç denetim gerçekleştirilmiştir? Bu alanda periyodik denetimleriniz bulunmakta mıdır?

3- Tımarlı HES Projesi'nin ÇED raporu sürecinde santral inşasından etkilenmesi beklenen vatandaş sayısı kaçtır? Projenin tamamlanmasının ardından bu alanda bir inceleme yapılmış mıdır?

4- Santralin nehir yatağı ve çevresindeki doğal hayat, balık ve canlı çeşitliliğine olumsuz etkilerine yönelik bir çalışmanız var mı? HES projesinden olumsuz etkilenen bölge çiftçileri için bir çözüm projeniz var mı?

5- Bakanlığınızın 16.05.2021 tarihinde çöken kanal duvarına ilişkin bir ön tespiti var mıdır? Yapılan incelemelerde çökmeden önce bir tespit var ise hangi adımlar atılmış, hangi önlemler planlanmıştır? Denetim yapılmamış veya yapılan denetimlerde tespit edilen eksikliklere rağmen gereken işlemler başlatılmamış ise sorumlular hakkında herhangi bir soruşturma açmayı düşünüyor musunuz?

6- 16.05.2021 tarihinde Çankırı'da Tımarlı HES'e su taşıyan kanal duvarının çökmesi sonucu tarım arazisi ve merası zarar gören bölge halkının mağduriyetini gidermeye yönelik bir çalışmanız bulunmakta mıdır? Varsa bu çalışmalarınız nelerdir?

CEVAPLAR:

Çankırı ili, Kızılırmak İlçesi, Karaömer Köyü mevkiinde Hidaş Elek. Ür. ve Hidroelek. Sant. A.Ş. tarafından 7MW kurulu gücünde ve yılda 58.000.000 kwh elektrik üretecek olan nehir (kanal) tipi bir hidroelektrik santral projesine Mülga İl Çevre ve Orman Müdürlüğü tarafından 17.07.2008 tarihli ve 26939 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği Ek-2 listesinden yer alan Tımarlı Hidroelektrik Santrali Projesi ile ilgili olarak inceleme ve değerlendirme yapılmış ve proje tanıtım dosyasında Çevresel etkilere karşı alınması öngörülen önlemler yeterli görülerek söz konusu projeye ÇED Yönetmeliğinin 17. Maddesi gereğince Valiliğimizce 19/08/2008 tarih ve 25 numaralı "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararı verilmiştir.

Tımarlı HES projesi Devlet yatırım programında ve DSİ'nin proje sahibi olduğu "Kızılırmak Vadi sulamaları 1'inci Merhale" projesi içinde yer almaktadır. Proje No'su: 1985 AO 10130 dur. DSİ ve Hidaş Elek. Ür. ve Hidroelek. Sant. A.Ş. arasında imzalanan 26.09.2007 tarih ve 12418 sayılı Su Kullanım Hakkı Anlaşması kapsamında inşa edilerek 2019 yılı Ağustos ayında işletmeye alınmıştır.

Tımarlı HES projesi ile ilgili Çevre Denetimi Yönetmeliği kapsamında denetimler gerçekleştirilmektedir. Söz konusu projede, 2009 yılında inşaat faaliyetlerine başlanılmış olup 2010 yılında inşaatın yaklaşık yüzde seksen oranında tamamlanmasından sonra 2016 yılına kadar inşaat faaliyetlerine ara verilmiştir. 2016-2018 yılları arasında inşaat faaliyetleri bitirilmiş olup 2019 yılı Ağustos ayında işletmeye alınmıştır.

Kızılırmak üzerinde 547,00 m talveg kotunda, 554,60 m kret kotunda işletmede olan Tımarlı Regülatöründen 4,20x3,00 m ebatlarında 8 adet priz kapağı ile alınacak sular, 2 adet 20,00 m eninde ve 120,00 m uzunluğunda çökeltim havuzuna girecektir. Çökeltim havuzu ile iletim kanalı bağlantısı 35,00 m 'lik bir rakortman yapısı ile sağlanacaktır. 19,571 m uzunluğunda 8000 m³ /s kapasiteli iletim kanalı suyu ülkeme havuzuna iletacaktır. Yükleme havuzu 542,00 m talveg kotunda 549,00 m kret kotunda 246,00 m beton istinat duvarı ile oluşturulmuş küçük bir depolamadır. Depolamanın normal su kotu olan 548,03 m 'deki hacmi 257 000 m³ 'tür. Proje tanıtım dosyasından belirtilen bu kotlar DSİ tarafından belirlenen kotlar olup DSİ tarafından belirlenen kotlar dışına çıkılamamakta ve AGİ ölçümleri DSİ tarafından online olarak yapılmaktadır.

Önergede yer alan diğer hususlara ilişkin bilgilerin Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.